

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА
ОБЛАСТ ГЕНЕТИКА И СЕЛЕКЦИЈА НА РАСТИТЕЛНОТО ПРОИЗВОДСТВО
НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ
„ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Со Одлука бр.1302-58/4 од 13.3.2017 година донесена на 138. седница на Наставно-научниот совет на Земјоделски факултет, одржана на 13.3.2017 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на еден наставник во сите звања за наставно-научната област генетика и селекција на растителното производство на Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Нова Македонија“, „Утрински весник“ и „Коха“ на 15.2.2017 година и во предвидениот рок се пријави д-р Верица Илиева, редовен професор на Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Врз основа на приложената документација од кандидатката, чест ни е на Наставно-научниот совет на Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Д-р Верица Борис Илиева е родена на 4.6.1962 година во с. Кучичино, Кочанско. Основно образование завршува во родното место, а средно образование-гимназија во Кочани.

Во учебната 1981/1982 година се запишува на Земјоделски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Поледелска насока. Дипломира во 1986 година, со просечен успех 8,13. Во учебната 1988/1989 година се запишува на постдипломски студии на Земјоделски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на групата Генетика и селекција на растенијата, подгрупа Житни култури. Предвидените испити ги положува со просечен успех 9,17. Магистерскиот труд под наслов „Некои генетски карактеристики на хибридите добиени со крстосување на културни бели сорти и црвено-зрнести генотипови ориз“ успешно го одбранува на 9.7.1997 година, со што се стекнува со научно звање магистер по земјоделски науки, група Генетика и селекција. Научниот степен доктор на земјоделски науки го стекнува на 31.5.2002 година со одбрана на докторската дисертација под наслов „Ефект на гените при наследувањето на компонентите на приносот кај оризот“ на Земјоделски факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Во 1988 година се вработува во Институтот за ориз во Кочани, во Секторот за селекција и семеконтрола. Од 1993 година до спојувањето на Институтот за ориз - Кочани кон ЈНУ Земјоделски институт - Скопје е раководител на Секторот за селекција и семеконтрола.

Од 1.9.1999 година до изборот за вонреден професор на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип работи во Одделението за житни култури во ЈНУ Земјоделски институт - Скопје (ОПО за ориз-Кочани). Со Одлука на Матичната комисија на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (бр. 866 од 4.6.2007 година) е избрана за вонреден професор на Земјоделски факултет, а со Одлука на Универзитетскиот сенат на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип (бр. 0701-555/2 од 29.5.2012 година) е избрана во звање редовен професор на Земјоделски факултет, за наставно-научната област генетика и селекција на растителното производство.

Од почетокот на вработувањето, во рамките на истражувачката и апликативната дејност на Институтот, е ангажирана и активно учествува како соработник-истражувач, а подоцна и како раководител во повеќе научноистражувачки проекти од областа на селекцијата на ориз и оризопроизводството општо, испитувањето на квалитетните својства на семето од ориз и белиот ориз, стручна контрола на семенски посеви од ориз и друго. Како автор или коавтор има учествувано на повеќе научни советувања и конгреси во земјава и во странство.

Како резултат на стручната и научна дејност има создадено и издвоено повеќе нови линии ориз од кои со Решение на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на Република Македонија бр. 08-5907/1 од 8.6.2004 година две новосоздадени линии се признати како новосоздадени домашни сорти ориз (*прима риска* и *монтеца*), „Службен весник на Република Македонија“ бр. 38, стр. 93.

Учесник е во изработувањето на Елаборатот за контрола на посебните својства на кочанскиот ориз и член на Комисијата за заштита на ознаката на потеклото на кочанскиот ориз при Бирото за заштита на индустриската сопственост.

Во рамките на наставно-образовната дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип активно учествува во реализацијата на наставата за прв, втор и трет циклус студии на повеќе студиски програми, како и во работата на Лабораторијата „УНИЛАБ“ при Катедрата за заштита на растенијата при Земјоделскиот факултет. Исто така, има остварено значајни активности од областа во стручно-апликативната и организациската дејност.

Законски услови кои треба да ги исполнува кандидатот за повторен избор во звање редовен професор

1. Редовен професор од научната област во која се избира (д-р Верица Илиева со Одлука на Универзитетскиот сенат на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип (бр. 0701-555/2 од 29.5.2012 година) е избрана во звање редовен професор за наставно-научната област генетика и селекција на растителното производство на Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип;
2. Објавени најмалку шест научноистражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации во последните седум години;

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Години на излегување на списанието
1	Markova Ruzdik, Natalija, Mihajlov Ljupco, Ииева Verica , Ivanovska Sonja, Valcheva Darina, Balabanova Biljana, Ilievski Mite	Determination of some macro and micro elements in grain of winter barley genotypes.	Agricultural Science and Technology, 8 (1). pp. 51-57. ISSN 1313-8820. 2016 http://agriscitech.eu	8
2	Markova Ruzdik Natalija, Valcheva Darina, Valchev Dragomir, Mihajlov Ljupco, Karov Ilija, Ииева Verica	Correlation between grain yield and yield components in winter barley varieties.	Agricultural Science and Technology, 7 (1). pp. 40-44. ISSN 1313-8820. 2015 http://agriscitech.eu	7
3	Markova Ruzdik, Natalija, Valcheva Darina, Valchev Dragomir, Mihajlov Ljupco, Karov Ilija, Ииева Verica	Correlation between qualitative-technological traits and grain yield in two-row barley varieties.	Agricultural science and technology, 7 (2). pp. 167-172. ISSN 1314-412X. 2015 http://agriscitech.eu	7
4	Ииева Verica , Markova Ruzdik Natalija, Andov Dobre, Andreevska Danica	Inheritance of grain weight per plant in rice.	International journal "Science & Technologies", 3 (6). pp. 29-34. ISSN 1314-4111. 2013 http://www.sustz.com/bg/?f=journal	24

5	Mihajlov Ljupco, Илева Верика , Markova Ruzdik Natalija, Zlatkovski Vasko	<i>Organic Cultivation of Lemon Ballm (Melissa officinalis) in Macedonia.</i>	Journal of Agricultural Science and Technology B, 3 (11). pp. 769-775. ISSN 1939-1250. 2013 http://eprints.ugd.edu.mk/8504/1/JAST-E13090301.pdf .	7
6	Krasteva, L., Pandeва, R., Rodeva, R., Todorova, V., Neykov, S., Uzundzhalieva, K., Velcheva, N., Cvikić, D., Tome, E. and Илева, V.	Pepper as a target object of See-Era.Net Project.	Acta Hort. (ISHS) 960:151-158. 2012 http://www.actahort.org/books/960/960_21.htm	54

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Проф. д-р Верица Илиева со Одлука на Универзитетскиот сенат на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, бр. 0701-555/2 од 29.5.2012 година, е избрана во звање редовен професор на Земјоделски факултет за наставно-научната област генетика и селекција на растителното производство.

Со Одлука на Матичната комисија на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип (бр. 866 од 4.6.2007 година) е избрана за вонреден професор на Земјоделски факултет.

За научен соработник (еквивалент на доцент) е избрана во Одделението за житни култури во ЈНУ Земјоделски институт - Скопје (ОПО за ориз-Кочани) - Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје, бр. 820 од 31.1.2003 година.

За асистент била избрана, исто така, во Одделението за житни култури во ЈНУ Земјоделски институт - Скопје (ОПО за ориз-Кочани) - Билтен на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје, бр. 747 од 29.12.1999 година.

Кандидатката активно учествува во реализација на наставата за прв, втор и трет циклус студии на Земјоделски факултет при УГД.

Во рамките на наставно-образовната дејност, проф. д-р Верица Илиева има издадено:

Универзитетски учебник

- Верица Илиева (2012): Селекција на растенијата (општ дел), универзитетски учебник, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип.

Учебни помагала

- Верица Илиева, Драгица Спасова, Наталија Маркова Руждиќ, (2015): Ботаника – скрипта за студентите на Земјоделски факултет. Земјоделски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, стр. 164 (рецензирана скрипта);
- Верица Илиева, Драгица Спасова, Наталија Маркова-Руждиќ (2015): Практикум по ботаника за студентите на Земјоделски факултет. Земјоделски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, стр. 60 (рецензиран практикум);
- Верица Илиева, Наталија Маркова (2011): Селекција на житни култури (интерна скрипта од предавања), Земјоделски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, стр. 78;
- Верица Илиева, Наталија Маркова (2010): Практикум по генетика за студентите на Земјоделски факултет (за интерна употреба). Земјоделски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, стр. 70.

Рецензент на учебник или учебно помагало

- Рецензент на учебник „Фармацевтска ботаника“ од авторите Ленка Цветановска, Викторија Максимова, Ивана Јованова Клиничарска, Ана Цветановска (2015). Факултет за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип (Одлука бр. 2002-97/3 од 2.4.2015);

- Рецензент на практикум „Фармацевтска ботаника“ од авторите Ленка Цветановска, Викторија Максимова, Ивана Јованова-Клинчарска, Ана Цветановска (2015). Факултет за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип (Одлука бр. 2002-97/4 од 2.4.2015);
- Рецензент на учебник „Агроекологија“ од авторите Колева-Гудева, Л. Михајлов, Љ. Трајкова Ф. (2014). Земјоделски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип (Одлука бр. 1802-282/12 од 4.7.2014);
- Рецензент на скрипта „Селекција и семепроизводство“ од авторот Драгица Спасова (2012). Земјоделски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, (Одлука бр. 1802-209/19 од 3.9.2012);
- Рецензент на практикум „Основи на природните науки“ од авторот Снежана Ставрева-Веселиновска (2011). Факултет за образовни науки, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип (Одлука бр. 2102-71/29 од 6.4.2011);
- Рецензент на соработници и наставници (претседател во пет рецензентски комисии и член во шест рецензентски комисии);
- Ментор на одбранет магистерски труд;
- Член на комисија за одбрана на еден магистерски и еден докторски труд;
- Ментор на повеќе од 20 одбранети дипломски работи;
- Член на комисиии за одбрана на повеќе од 20 дипломски работи.

Објавени научни и стручни трудови во последните седум години

Mite Ilievski, Ljupco Mihajlov, Dragica Spasova, **Verica Ilieva**, Natalija Markova Ruzdic, Pavle Vuckov (2017). *Oil profile of some genotypes of flax (Linum usitatissimum L.) manufactured in the Strumica region, Republic of Macedonia*. Journal of Hygienic Engineering and Design, Vol. 19, pp. 82-85.

Цел на истражувањата во овој труд е да се утврди содржината на масло во семето од пет генотипови лен, одгледувани во 2014 и 2015 година, во Струмичкиот регион. Четири од испитуваните генотипови (*велушина*, *дуферин*, *белан* и *белинка*) се домашни, а еден генотип (*викинг*) е интродуиран од Франција. Генотипот *велушина* е користен како стандард. Добиената просечна содржина на масло се движи од 20,0 % кај генотипот *велушина*, до 30,9 % кај генотипот *белинка*. Генотипот *белан* се карактеризира, исто така, со висока содржина на масло, 30,8 %. Од генотипот *дуферин* се добиени 27,7 % масло, а од *викинг* 26,2 %. Сите испитувани генотипови имаат поголема содржина на масло во семето во однос на стандардот и се перспективни за индустријата за масло. Резултатите покажуваат дека освен почвените и климатските услови, применетата агротехника и начинот на чување, големо влијание врз содржината на маслото во семето од лен има сортната специфичност.

Verica Ilieva, Plija Karov, Ljupco Mihajlov, Mite Ilievski, Natalija Markova Ruzdik, Vasko Zlatkovski (2016). Influence of lodging of rice during vegetation on rice milling yield and quality. Yearbook Goce Delcev University Stip, Faculty of Agriculture, Vol. XIV, No. 1, p. 49-59. ISSN 1857-8608.

Во овој труд се анализирани приносот и квалитетот на белиот ориз кај сортата *сан андреа*, во зависност од моментот на полегнување на оризот за време на вегетацијата во 2014 и 2015 година. Експерименталниот материјал е земен од сортен опит во кој е регистрирано полегнување на сортата *сан андреа*, и тоа дел за време на метличењето и цветањето на растенијата, а дел подоцна, за време на зреењето. Неполегнутиот дел од посевот е користен како контрола. Добиените резултати покажуваат дека полегнувањето има високо сигнификантно влијание врз рандманот на бел ориз, како и на процентот на цели, скршени, кредасти и неолупени зрна. Поголем негативен ефект врз рандманот и квалитетот на белиот ориз има пораното полегнување на посевот, за време на метличење и цветање на оризот.

Markova Ruzdik Natalija, Mihajlov Ljupco, **Ilieva Verica**, Ivanovska Sonja, Valcheva Darina, Balabanova Biljana, Ilievski Mite (2016). *Determination of some macro and micro elements in grain of winter barley genotypes*. Agricultural Science and Technology, 8 (1). pp. 51-57. ISSN 1313-8820.

Целта на истражувањата во овој труд е да се одреди содржината на некои макро и микро елементи во зрното од јачмен, како и нивната поврзаност со приносот на зрно. Експериментот е спроведен во текот на 2012/2013 и 2013/2014 година, на две локации (Овче Поле и Струмица), со 21 генотип зимски јачмен, со различно потекло (5 од Македонија, 2 од Хрватска, 2 од Србија и 12 од Бугарија). Содржината на сите елементи (Na, Mg, P, Ca, Fe, Cu и Zn) е одредена со масена спектрометрија со индуктивно спрегната плазма (ISP-MS). Сите испитувани елементи покажале повисока концентрација во експерименталниот материјал произведен во Струмица. Во двете локации се најдени сигнификантни разлики помеѓу испитуваните генотипови во однос на анализираните својства, но генерално сите се сиромашни со макро и микро елементи. Најбогат со макро и микро елементи во Овче Поле е генотипот *линија 2*, а во Струмица *извор* и *NS 565 2R*. Во двете локации не е утврдена сигнификантна корелација меѓу испитуваните макро и микро елементи со приносот на зрно.

Markova Ruzdik Natalija, Valcheva Darina, Valchev Dragomir, Mihajlov Ljupco, Karov Ilija, **Ilieva Verica** (2015). *Correlation between grain yield and yield components in winter barley varieties. Agricultural Science and Technology*, 7 (1). pp. 40-44. ISSN 1313-8820.

Цел на истражувањата во овој труд е да се одреди корелацијата помеѓу приносот и некои компоненти на приносот, како и нивниот директен и индиректен ефект на приносот кај дворедни зимски сорти јачмен. Дваесет и една сорта двореден зимски јачмен, со различно потекло, се одгледувани на две локации (Овче Поле и Струмица), во 2012/2013 и 2013/2014 година. Сигнификантен позитивен коефициент на корелација во двата локалитети е утврден помеѓу приносот на зрно и бројот на класови на m^2 , бројот на продуктивни братимки по растение и масата на зрна по растение, бројот на зрна по клас и масата на зрна по клас, и масата на зрна по клас и масата на 1000 зрна. Најголем директен ефект врз приносот на зрно во двата локалитети имал бројот на класови на m^2 , што покажува дека ова својство при селекцијата на јачменот може да се користи како критериум за подобрување на приносот.

Markova Ruzdik Natalija, Valcheva Darina, Valchev Dragomir, Mihajlov Ljupco, Karov Ilija, **Ilieva Verica** (2015). *Correlation between qualitative-technological traits and grain yield in two-row barley varieties. Agricultural science and technology*, 7 (2). pp. 167-172. ISSN 1314-412X.

Во овој труд се презентирани резултатите од испитувањата на некои позначајни квалитетно-технолошки својства и нивната корелација со приносот на зрно, како и варијабилноста на истите кај 21 генотип двореден есенски јачмен, со различно географско потекло. Полските експерименти се спроведени во текот на 2012/2013 и 2013/2014 година, на две локации, Овче Поле и Струмица. Во двете локации сигнификантна позитивна корелација на приносот на зрно е добиена само со масата на 1000 зрна. Врз основа на спроведената векторска компонентна анализа за варијабилноста на испитуваните својства се издвоени по две главни компоненти чиј кумулативен процент на варијација изнесува 69,63 % за испитувањата во Овче Поле и 59,75 % за испитувањата во Струмица. Како најпогодни за одгледување во Овче Поле се издвоени генотиповите *перун*, *лардеа*, *аспарух*, *сајра* и *одисеј*, а за Струмица генотиповите *хит*, *линија 1*, *лардеа*, *кубер*, *сајра* и *девинуја*.

Ilievski Mite, Spasova Dragica, Mihajlov Ljupco, Markova Ruzdik Natalija, **Ilieva Verica**, Sofijanov Elenica (2015). *Production and balance among of cereal plants in Republic of Macedonia. Yearbook - Faculty of Agriculture*, 13 (1). pp. 129-138. ISSN 1857- 8608.

Во трудот се прикажани податоците за годишното просечно производство на пченица, јачмен, пченка, `рж, ориз и овес. Врз основа на анализата на податоците, авторите констатираат дека производството на жита не ги задоволува домашните барања, иако станува збор за стратешки и нај застапени култури. Но, податокот за зголемување на просечниот принос по единица површина кај повеќето житни растенија е охрабрувачки и дава можности за верување дека освен климатските услови, производителите ги надминуваат недореченостите и грешките во примената на соодветни агротехнички мерки и мерки на нега во текот на производството на житните растенија. Тоа во голема мера ќе придонесе за намалување на зависноста од увоз на зрно од житни растенија.

Markova Ruzdik Natalija, Mihajlov Ljupco, **Ilieva Verica**, Ivanovska Sonja (2015). *Qualitative - technological properties at domestic two row barley*

genotypes. Yearbook, Faculty of Agriculture, Goce Delcev University -Stip, 13 (1). pp. 83-97. ISSN 1857-8608.

Цел на истражувањата во овој труд е да се утврдат квалитетно-технолошките карактеристики кај пет домашни генотипови двореден зимски јачмен (*хит*, *извор*, *егеј*, *линија 1* и *линија 2*). Експерименталниот материјал е одгледуван во периодот 2012/2013 и 2013/2014 година на две различни локации (Овче Поле и Струмица). Анализирани се содржина на протеини, изедначеност на зрната од I класа, водоосетливост, степен на наакиснување, маса на 1000 зрна и хектолитарска маса. Врз основа на анализираните својства е утврдена и поврзаноста на испитуваните генотипови. Во двата локалитета со најдобри квалитетно-технолошки својства се издвоени генотиповите *линија 1* и *линија 2*, а во Овче Поле со добар квалитет на зрното се покажал и генотипот *извор*. Со примена на кластер-анализата сите анализирани генотипови и на двата локалитета се издиференцирани во еден кластер, што покажува дека истите се блиско поврзани меѓу себе, освен генотипот *линија 1*, во Овче Поле.

Markova Ruzdik Natalija, Valcheva Darina, Mihajlov Ljupco, Mitrev Sasa, Karov Ilija, **Ииева Верика** (2015). *The influence of environment on yield and yield components in two row winter barley varieties*. Bulgarian Journal of Agricultural Science, 21 (4). pp. 863-871. ISSN 1310-0351.

Во овој труд е анализирано влијанието на надворешната средина врз приносот и компонентите на приносот кај сорти од двореден зимски јачмен. Истражувањата се спроведени во периодот 2012-2014 година во Овче Поле и во Струмица. Испитувани се 21 генотип од кои: 5 македонски, 2 хрватски, 2 српски и 12 генотипови со потекло од Бугарија. Генерално, во двете локации, највисок принос на зрно постигнал генотипот *NS 525* (5549 kg/ha), додека најнизок принос на зрно постигнале генотиповите *обзор* (3443 kg/ha) и *имеон* (3272 kg/ha), исто така на двете испитувани локации. Најголемо влијание врз приносот имала годината. За приносот и компонентите на приносот најоддалечени се генотиповите *хит* и *извор* во споредба со генотиповите *лардеа* и *одисеј*. Во Овче Поле најголемо влијание врз приносот имале бројот на продуктивни братимки по растение и масата на зрна по растение, а за Струмица масата на зрна по растение и висината на растенијата. Најпогодни генотипови за одгледување во Овче Поле се покажале *емон*, *лардеа*, *кубер*, *одисеј* и *аспарух*, а за Струмица генотиповите *NS 525*, *NS 565*, *аспарух*, *сајра*, *рекс* и *златко*.

Ииева Верика, Angelova Kata, Karov Ilija, Mihajlov Ljupco, Markova Ruzdik Natalija (2015). *The influence of density and depth of sowing in the production of rice seedling on the initial plants growth*. Scientific Works of the Institute of Agriculture – Karnobat. Vol. 4, No 1, 207-212. ISSN 1314-961X.

Во трудот авторите имале за цел да го испитаат влијанието на густината и длабочината на сеидба врз порастот на растенијата и производството на расад од ориз кај сортата *сан андреа*. Резултатите покажуваат дека сеидбата со 250 g семе /m² продуцира растенија со најдобар пораст. Сеидбата на длабочина од 0,5 cm резултира исто така со подобри растенија во однос на сеидбата на длабочина 2-3 cm. Во просек, сеидбата на семето на длабочина 2-3 cm резултира со издолжување на стеблото за 1,22 % и намалување на сувата материја за 30,14 %, во споредба со сеидбата на длабочина од 0,5 cm.

Kuzelov Aco, **Ииева Верика**, Taskov Nako, Sofijanov Elenica, Andronikov Darko, Saneva Dusica, Vasilev Kostadin (2015). *Antioxidative Wirkung von Gewürzextrakten*. Journal Fleischwirtschaft (11). pp. 126-130. **IF: 0.077**.

Во трудот се прикажани резултатите од антиоксидативниот ефект на босилок, лук и мускатен цвет врз мастите во полутрајниот народен колбас. Извршено е испитување на пероксидниот број, киселински степен и масно-киселински состав кај колбасите во кој се додавани екстракт од босилок, лук и мусктаен цвет во концентрација од 0,1, 0,2 и 0,3 g/kg екстракт од босилок, лук и мускатен цвет. Примероците со додаток на 0,3 g/kg екстракт од лук покажаа подобри резултати во процесот на инхибиција на липидната оксидација на мастите присутни во колбасот во споредба со примероците во кои се додавани екстракти од босилок и мускатен цвет.

Kuzelov Aco, **Иlieva Verica**, Taskov Nako, Saneva Dusica (2015). *Influence of the sweet red paper extract on the quality and oxidative changes in fats of sausages*. Agricultural Science and Technology, 7 (3). pp. 372-378. ISSN 1313-8820.

Во трудот се дадени резултатите од испитувањето на влијанието на екстракт од блага црвена пиперка врз хемискиот состав, микробиолошкиот статус и сензорните особини на траен колбас, тип кулен. За таа цел биле приготвени пет групи колбаси (контролна група, без додавање на екстракт, група II - 0.1 g/kg, група III - 0,2 g/kg, група IV – 0,3 g/kg и група V - 0,4 g/kg екстракт од слатки пиперки). Од добиените резултати е констатирано дека за време на созревањето и сушењето екстрактот од слатки пиперки нема влијание врз pH, хемискиот состав и микробиолошкиот статус на крајниот производ. Групата V - 0,4 g/kg екстракт од слатки пиперки покажала најдобри резултати во однос на оксидативните промени на колбасот. Кај групите IV и V е добиена подобра боја на пресек на производот во споредба со другите испитувани групи.

Иlieva Verica, Karov Ilija, Markova Ruzdik Natalija (2014). *Correlation between some morphological and biochemical traits of rice (Oryza sativa l.)*. Scientific works "Food science engineering and technologies". Vol. LXI, No. I, pp. 501-505. ISSN: 1314-7102.

Во овој труд се презентирани резултатите од меѓусебната поврзаност на некои морфолошки и биохемиски својства кај десет домашни сорти ориз и три перспективни линии. Резултатите покажале дека формата на зрното има највисока сигнификантна позитивна корелација со должината на зрното. Бројот на зрна по метличка е во сигнификантна корелација со масата на зрна по метличка, а фертилноста со површината на листот. Содржината на протеини во зрното е во негативна сигнификантна корелација со содржината на железо во арпата и со содржината на јаглехидрати во белиот ориз, додека железото со широчината на зрното.

Иlieva Verica, Karov Ilija, Mihajlov Ljupco, Markova Ruzdik Natalija, Ilievski Mite (2014). *Effect of rice moisture at harvest and rough rice storage time on milling yield and grain breakage*. Scientific Works of the Institute of Agriculture – Karnobat. Vol. 3, No 1, 207-212. ISSN 1314-961X.

Во овој труд авторите ги презентираат резултатите од испитувањата за рандманот на бел ориз и процентот на цели и скршени зрна кај сортата *сан андреа*, во зависност од содржината на влага при жетвата на арпата и од времето на чување на арпата по жетвата. Влијанието на содржината на влага во арпата во моментот на жетвата е испитувано на примероци земени во три различни термини (24.9.2013, 4.10.2013 и 14.10.2013). Во арпата оженена во првиот термин била измерена просечна содржина на влага од 22,8 %, а во вториот и третиот период процентот на влага изнесувал 19,6 % и 16,3 %. Највисок принос на бел ориз (74,81 %) и цели зрна (64,64 %) е добиен од арпата со највисока просечна содржина на влага во време на жетвата. Од истата варијанта е остварен најмал процент на кршење на зрната (10,17 %). Влијанието на времето на чување на арпата по жетвата е испитувано со преработка на арпата чувана еден месец, два месеци и три месеци по жетвата. Рандманот на бел ориз и процентот на цели зрна од сите три термини на жетва се најголеми при преработка на арпата еден месец по жетвата. Најдобрите резултати од варијантите на факторот време на чување повторно се поврзани со варијантата со највисок процент на содржина на влага при жетвата.

Karov Ilija, Mihajlov Ljupco, **Иlieva Verica**, Kovacevik Biljana, Arsov Emilija, Markova Ruzdik Natalija (2014). *Wheat and barley mycosis disseminated in the Republic of Macedonia*. Scientific Works of the Institute of Agriculture – Karnobat. Vol. 3, No 1, 179-186. ISSN 1314-961X.

Во овој труд авторите на почетокот даваат преглед на површините со семенска пченица и семенски јачмен во Република Македонија. Понатаму, го потенцираат значењето на здравствената контрола во семепроизводството и внесувањето на нови болести преку увозот на семе од странство. Во трудот се презентирани симптомите, морфологијата и заштитните мерки од некои нови габни патогени на пченицата и јачменот произведени со семе од увоз. Некои од тие патогени биле откриени и идентификувани во Лабораторијата на Земјоделскиот факултет во Штип. Како позначајни се издвоени: *Tapesia yallundae* Wallwork & Spooner со своите анаморфни фази, *Pseudocercospora herpotrichoides* (Fron) Deighton

предизвикувач на болеста „црна дамкавост” кај јачменот, *Rhynchosporium secalis* (Oudem.) Davis, *Cochliobolus sativus*, (Ito.&Kurib.) Drechler ex Dastur, исто така кај јачменот, *Septoria tritici* Rob ex Desm и нејзините теломорфни фази и *Mycosphaerella graminicola* (Fuckel.) Schroter кај пченицата.

Kuzelov Aco, Andronikov Darko, **Ilieva Verica**, Janevski Aco, Mojsov Kiro, Taskov Nako (2014). *Impact of fiber on the physical and chemical sensory characteristics on fermented sausage*. In: Food science, engineering and technologies 2014, 24-25 Oct 2014, Vol. LXI, 109 – 113. Plovdiv, Bulgaria.

Во овој труд се презентирани резултатите од истражувањата за влијанието на растителни влакна, додадени во различни концентрации, врз хемискиот состав, калото на термичката обработка и сензорните особини на колбасите. Додавањето на растителни влакна во производството на траен колбас не влијае врз движењето на pH за време на зреењето и сушењето на колбасите. Влакната додадени во производството на траен колбас во износ од 2 % имаат ефект на намалување на времето на зреење и сушење на колбасите и зголемување на содржината на протеини во нив.

Ilieva Verica, Markova Ruzdik Natalija, Andov Dobre, Andreevska Danica (2013). *Combining ability analysis of some yield components in rice (oryza sativa l.)*. Scientific Works “Food science engineering and technologies”, Vol.LX. pp. 1005-1009. ISSN 1314-7102.

Во трудот е презентирана анализата на комбинативните способности за должина на метличка, број на зрна по метличка и тежина на зрна по метличка кај седум сорти ориз. Анализата е спроведена во F_1 и F_2 генерациите добиени со диалелно вкрстување на родителските сорти. Во двете генерации се добиени високосигнификантни вредности за општата и специфичната комбинативна способност за сите испитувани својства. Сортите *бисер-2*, *ранка* и *S-136* се покажале како најдобри комбинатори за должина на метличка, *бисер-2* и *ранка* за број на зрна по метличка, а *бисер-2* за маса на зрна по метличка. Супериорни хибридни комбинации се добиени меѓу родителски сорти со добра и лоша општа комбинативна способност.

Ilieva Verica, Markova Ruzdik Natalija, Andov Dobre, Andreevska Danica (2013). *Inheritance of grain weight per plant in rice*. International journal “Science & Technologies”, 3 (6). pp. 29-34. ISSN 1314-4111.

Истражувањата во овој труд претставуваат анализа на начинот на наследување на масата на зрна по метличка во F_1 и F_2 генерациите добиени со парцијално диалелно вкрстување на седум сорти ориз. Најголем дел од комбинациите во двете испитувани генерации имале доминантно наследување на анализираното својство. Сигнификантна активност покажале гените со адитивно и неадитивно дејство. Податоците за компонентите на генетската варијанса и регресионата анализа покажале поголемо влијание на доминантната компонента при наследувањето и отсуство на интералелна интеракција.

Ilieva Verica, Karov Ilija, Mihajlov Ljupco, Markova Ruzdik Natalija (2013). *Productive options in Bulgarian winter wheat varieties in Macedonia*. Scientific works of the Institute of Agriculture - Karnobat. Vol. 2, No. 1, pp. 9-14. ISSN: 1314-961X.

Во трудот се презентирани резултатите од испитувањата на производните можности на пет бугарски сорти зимска пченица во агроклиматски услови во Македонија. Истражувањата се спроведени во 2010/2011 и 2011/2012 година. Испитуваните сорти се покажале погодни за одгледување во наши производни услови. Во двете години на испитување најдобри просечни приноси се добиени од сортите момчил, гинес и победа. Постигнатиот принос кај овие сорти е и статистички повисок во однос на постигнатиот принос кај домашната сорта *мила*, користена како стандард.

Ilieva Verica, Mitrev Sasa, Karov Ilija, Markova Ruzdik Natalija, Todorovska Elena (2013). *Seed quality and its importance in agricultural production and safety of agricultural products*. International Conference “Quality & Competence 2013”, 13-15 June 2013, Ohrid, Macedonia.

Трудот претставува преглед на научни резултати во врска со основните детерминанти кои го одредуваат квалитетот на семето (генетска чистота, физичка чистота, здравствена исправност и физиолошка состојба) во согласност со пропишаните стандарди за

сертификација на семе. Целта на овој труд е прикажување на поврзаноста меѓу основните теоретски и технички концепти за квалитетот на семето, заради полесно справување на сите вклучени субјекти со проблемите кои може да се случат за време на нивните активности кои може да влијаат на квалитетот на семето. Авторите на крајот даваат преглед на количините на произведено сертифицирано семе во Република Македонија од некои житни растенија во периодот од 2009/2010 до 2011/2012 година. Покрај забележениот пораст во производството на семе кај тие култури, авторите констатираат дека произведените количини на семенски материјал од пченица со домашно потекло се доволни за покривање на моменталните потреби само за околу 30 %. Останатите количини се обезбедуваат од увоз или се користи меркантилно семе.

Mihajlov Ljupco, **Ilieva Verica**, Markova Ruzdik Natalija, Zlatkovski Vasko (2013). *Organic Cultivation of Lemon Ballm (Melissa officinalis) in Macedonia*. Journal of Agricultural Science and Technology B, 3 (11). pp. 769-775. ISSN 1939-1250.

Во овој труд авторите укажуваат на можностите за одгледување на лековити и ароматично-зачински растенија, при што потенцираат дека може да се очекува нивно перспективно производство само ако истото е базирано на принципите на органското земјоделство. Понатаму, авторите даваат приказ на најважните карактеристики на маточината (*Melissa officinalis*), како и методите на одгледување на истата. Економската оправданост од одгледувањето на маточината во органски систем на производство, со наводнување, ја образложуваат преку анализа на резултатите од двегодишни истражувања во регионот на Овче Поле. Врз основа на добиените резултати авторите наведуваат дека профитабилноста во органското производство на маточина се остварува во втората година на одгледување, кога добивката достигнала \$ 6.150 /ha.

Mihajlov Ljupco, **Ilieva Verica**, Karov Ilija, Markova Ruzdik Natalija (2013). *Productive characteristics of the Macedonian varieties soybean*. Scientific works of the Institute of Agriculture - Karnobat. Vol. 2, No. 1, pp. 15-22. ISSN: 1314-961X.

Во овој труд авторите даваат преглед на резултатите од истражувањата со соја, спроведени во 2009 и 2010 година во регионот на Кочани, со две македонски сорти соја (*илинденка* и *пела*). Во двете година на испитувањата предкултура на сојата бил оризот. Постигнатиот просечен принос на соја изнесувал 3696 kg ha⁻¹ во првата година и 4391 kg ha⁻¹ во втората година. По сорти, *пела* постигнала принос од 3600 kg ha⁻¹, а *илинденка* 4128 kg ha⁻¹. Постигнатите резултати укажуваат на тоа дека македонските сорти соја го одржуваат својот генетски потенцијал на високо ниво. Авторите на крајот заклучуваат дека во агроколошки региони, како Кочанскиот и слични, од овие две сорти може да се остварат задоволителни високи приноси.

Krasteva, L., Pandeveva, R., Rodeva, R., Todorova, V., Neykov, S., Uzundzhaliieva, K., Velcheva, N., Cvikić, D., Tome, E., **Ilieva, V.** (2012) Pepper as a target object of See-Era.Net Project. Acta Hort. (ISHS) 960:151-158.

http://www.actahort.org/books/960/960_21.htm

Цел на истражувањата во овој труд било да се колекционира, опише и проучи постоечкиот биодиверзитет од пиперка во Албанија, Бугарија, Грција, Македонија и Србија, како основа за проширување на работните и основни колекции од локални примероци. Преку организирани експедиции биле проширени националните колекции. За опишување и управување со колекционираниот материјал биле користени стандардизирани методи. Податоците од овие истражувања претставуваат солидна база за ефективна конзервација, управување и искористување на гермплазмата од пиперка на Балканот во идните селекциски програми кај пиперката.

Ilieva Verica, Mitrev Sasa, Karov Ilija, Markova Ruzdik Natalija, Todorovska Elena (2011). *Variability of some quality characteristics in wheat seed*. Yearbook of Faculty of Agriculture, XI. pp. 47-57. ISSN 1409-987X.

Во овој научен труд се презентирани резултатите добиени од испитувањата на квалитетните својства на семето од пет сорти мека пченица (*мила*, *миленка*, *лепокласа*, *радика* и *победа*), подготвено за сеидба во 2011 и 2012 година. Испитувањата се вршени на просечни примероци кои се земени од десет случајно избрани партии на семе од категоријата C₁ кај сите пет сорти. Во трудот се дадени резултатите за вкупна 'ртност, абнормално семе,

тврдо семе, свежо семе, мртво семе, маса на 1000 зрна и содржина на влага во семето. Добиените резултати се во границите на пропишаните законски вредности и покажуваат дека семето има одличен квалитет. Вкупната 'ртност, масата на 1000 зрна и содржината на влага во семето имаат ниска варијабилност (0,95 %, 7,60 % и 10,60 %, последователно). За абнормалното семе е пресметана висока варијабилност (43,02 %), како и за свежото семе (31,72 %), а тврдото и мртвото семе се карактеризираат со многу висока и исклучително висока варијабилност (62,76 % и 132,72 %). Испитувањата се спроведени во Лабораторијата за заштита на растенијата и животната средина при Катедрата за заштита на растенијата и животната средина на Земјоделскиот факултет во Штип. Лабораторијата е акредитирана согласно со стандардот МКС EN ISO/IEC 17025:2006 за повеќе методи, меѓу кои и за методите за испитување на квалитет на семе од земјоделски растенија.

Markova Ruzdik Natalija, Hristova Emilija, Zlatkovski Vasko, **Ilieva Verica**, Mitrev Sasa (2011). *Pasture utilization in the East Planning Region in Republic of Macedonia and the necessity for determination of their grass composition*. 1st National Agriculture Congress and Exposition on behalf of Ali Numan Kıraç with International Participation, Vol. I. pp. 2657-2664.

Во овој труд е даден преглед на искористеноста на пасиштата во Источниот плански регион во Република Македонија и потребата за нивна инвентаризација. Споредувајќи ги нормативите за максимално дозволен број животни по хектар дадени во Правилникот за органско сточарско производство, со добиените резултати од истражувањето, авторите констатираат дека постојат можности за постигнување одржлив развој на органското сточарско производство без нарушување на постоечката состојба на пасиштата. Од добиените истражувања за искористеноста на пасиштата по општини во Источниот плански регион авторите констатираат дека нивото на искористеност за крупниот добиток изнесува 0,2, додека за ситниот добиток 0,36. Со тоа укажуваат дека искористеноста на пасиштата во регионот е во рамките на нормативот за максимално дозволен број на животни по хектар. За разлика од општата слика, состојбата по општини е различна. Така, на пример, во општините Карбинци, Чешиново, Облешево и Зрновци констатираната искористеност на пасиштата ја надминува дозволената рамка. Во насока на спречување на загубата на биодиверзитетот во регионот авторите препорачуваат задолжителна инвентаризација на пасиштата.

Ilieva Verica, Markova Ruzdik Natalija, Andreevska Danica, Andov Dobre (2010). *Breeding and Evaluation for Improved Rice Varieties in Macedonia*. Plant Science Agricultural Academy, Vol. XLVII, No. 1, 17-22. ISSN 0568 - 465X.

Авторите на овој научен труд ги презентираат резултатите од повторените испитувања во процесот за континуирана евалуација, на селекциски материјал од ориз, во периодот 2005-2007 година. Експерименталниот материјал е резултат на класичниот метод за создавање на генетска полиморфност, хибридизацијата. Од наведениот поголем број хибридни комбинации, по спроведената неопходна евалуација на одделни линии, најперспективните хомозиготни линии се тестирани за принос на арпа и бел ориз, заедно со две стандардни сорти (*monticelli* и *biser-2*). При повторените испитувања, супериорност во однос на двете стандардни сорти покажал генотипот 79/22-2. Истражувањата кај овој генотип се продолжени во однос на неговите квалитетни својства, како предуслов за негово пријавување и признавање за воведување во производството.

Ilieva Verica, Mitrev Sasa, Karov Ilija, Markova Ruzdik Natalija, Arsov Emilija, Kovacevik Biljana (2010). *Quality Characteristics of Wheat Seed Producer and Processed in "Uniservis Agro" - Stip between 2008 and 2010*. Yearbook 2010. pp. 147-156.

Во овој труд се анализирани квалитетните својства на семето од две сорти пченица (*мила* и *баргала*) произведено и доработено во „Унисервис агро“ - Штип, во периодот 2008-2010 година. Предмет на анализа се основните својства од кои зависи квалитетот на семето (чистота, енергија на 'ртење, 'ртност, маса на 1000 зрна, содржина на влага и здравствена состојба). Утврдените вредности за сите испитувани својства кај двете испитувани сорти се во рамките на пропишаните норми од Правилникот за трговија со семенски материјал од житни растенија. Според тоа, авторите констатираат дека семето ги исполнува условите за семенски материјал и има одличен квалитет. На крајот тие нагласуваат дека со сеидба на семе со ваков квалитет при оптимални агротехнички мерки и надворешни услови може со сигурност да се очекуваат високи приноси со висок квалитет.

Danica Andreevska, Vjekoslav Tanaskovik, **Verica Ilieva**, Marjan Andreevski (2010). The influence of duration of irrigation after heading stage of rice crop upon time of harvest and yield. Yearbook of the Faculty of Agricultural sciences and food, vol. 55, pp. 39-45. ISSN 0351-9112.

Предмет на анализа во овој труд е влијанието на времетраењето на наводнувањето и испуштањето на водата по фазата метличење врз времето на жетва и приносот на арпа и бел ориз. Испитувани се три варијанти на наводнување (наводнување со плавење една, две и три недели после метличење, а потоа испуштање на водата и сушење на парцелата) и една контролна варијанта (наводнување со плавење четири недели по метличење, а потоа испуштање на водата и сушење на парцелата, вообичаена технологија кај нас). Времето на жетва (четири, пет и шест недели по прекинот на наводнувањето) е испитувано како подваријанта во главните третмани. Резултатите од испитувањата не покажале сигнификантни разлики во просечните приноси на арпа помеѓу варијантите и подваријантите. Врз основа на добиените резултати авторите заклучуваат дека со наводнувањето може да се прекине една недела по метличењето, без загуба во приносот и квалитетот на оризот.

Dobre Andov, Danica Andreevska, **Verica Ilieva**, Ljupco Jankulovski (2010). Some morphological traits on some of the newly created genotypes of rice. Yearbook of the Faculty of Agricultural sciences and food, vol. 55, pp. 31-38. ISSN 0351-9112.

Во овој труд се анализирани позначајните морфолошки и производни својства кај шест домашни генотипови ориз. Добиените резултати покажуваат дека сите испитувани генотипови претставуваат перспективен селекциски материјал за издвојување и креирање на нови сорти ориз.

Учество на научен собир со реферат (постер/усно), во земјава и во странство:

- Ilievski Mite, Mihajlov Ljupco, Spasova Dragica, **Ilieva Verica**, Markova Ruzdik Natalija, Vuckov Pavle (2016). Oil profile of some genotypes of flax (*Linum usitatissimum* L.) manufactured in the Strumica region, Republic of Macedonia. Nutricon 2016 - Food Quality & Safety, Health & Nutrition 2016, 01-02 Dec 2016, Skopje, Republic of Macedonia (постер).
- **Ilieva Verica**, Angelova Kata, Karov Ilija, Mihajlov Ljupco, Markova Ruzdik Natalija (2015). The influence of density and depth of sowing in the production of rice seedling on the initial plants growth. Jubilee Scientific Conference With International Participation “90 Years Institute Of Agriculture- Karnobat” –Sustainable development of agriculture – a priority of modern agricultural science, 3-4 June 2015, Karnobat, Bulgaria (постер).
- Markova Ruzdik Natalija, Valcheva Darina, Valchev Dragomir, Mihajlov Ljupco, Karov Ilija, **Ilieva Verica**, Balabanova Biljana, Ilievski Mite (2015). Determination of some macro and micro elements in grain of winter barley genotypes. Scientific Anniversary Conference, 19-20 May 2015, Stara Zagora, Bulgaria (постер).
- **Ilieva Verica**, Karov Ilija, Mihajlov Ljupco, Markova Ruzdik Natalija, Ilievski Mite (2014). Effect of rice moisture at harvest and rough rice storage time on milling yield and grain breakage. International Scientific Conference “Breeding and Technologies of Field Crops”, 27-28 Nov 2014, Karnobat, Bulgaria (усна презентација).
- Karov Ilija, Mihajlov Ljupco, **Ilieva Verica**, Kovacevik Biljana, Arsov Emilija, Markova Ruzdik Natalija (2014). Wheat and barley mycosis disseminated in the Republic of Macedonia. International Scientific Conference “Breeding and Technologies of Field Crops”, 27-28 Oct 2014, Karnobat, Bulgaria (усна презентација).
- **Verica Ilieva**, Ilija Karov, Natalija Markova Ruzdik (2014): Correlation between some morphological and biochemical traits of rice (*Oryza sativa* L.). 61-st Anniversary Scientific Conference with International Participation „Food science, engineering and technology, 24-25.10.2014, Plovdiv, Bulgaria (постер).
- Kuzelov Aco, Andronikov Darko, **Ilieva Verica**, Janevski Aco, Mojsov Kiro, Taskov Nako (2014). Impact of fiber on the physical and chemical sensory characteristics on fermented sausage. Food science, engineering and technologies 2014, 24-25 Oct 2014, Plovdiv, Bulgaria (постер).

- **Ilieva Verica**, Markova Ruzdik Natalija, Andov Dobre, Andreevska Danica (2013). Inheritance of grain weight per plant in rice. International Scientific Conference, 2013. Union Of Scientist, 06 June 2013, Stara Zagora, Republic of Bulgaria (постер).
- **Verica Ilieva**, Ilija Karov, Ljupcho Mihajlov, Natalija Markova Ruzdik (2013): Productive options in Bulgarian winter wheat varieties in Macedonia. International Scientific Conference “Breeding and Technologies of Field Crops”, 26-27.11.2013, Karnobat, Bulgaria (усна презентација).
- Ljupcho Mihajlov, Ilija Karov, **Verica Ilieva**, Natalija Markova Ruzdik (2013): Productive characteristics of the Macedonian varieties soybean. International Scientific Conference “Breeding and Technologies Field Crops”, 26-27.11.2013, Karnobat, Bulgaria (усна презентација).
- **Verica Ilieva**, Natalija Markova, Dobre Andov, Danica Andreevska (2013): Combining ability analysis of some yield components in rice (*Oryza sativa* L). 60-th Anniversary Scientific Conference with International Participation „Food science, engineering and technology 2013”, 18-19.10.2013, Plovdiv, Bulgaria (постер).
- **Verica Ilieva**, Sasa Mitrev, Ilija Karov, Natalija Markova, Elena Todorovska (2013): Seed quality and its importance in agricultural production and safety of agricultural products. International Conference “Quality and Competence”, 13-15.06.2013, Ohrid, Macedonia (усна презентација).
- L. Krasteva, R. Pandeva, R. Rodeva, V. Todorova, S. Neykov, K. Uzundzhalieva, N. Velcheva, D. Cvikic, E. Tome, **V. Ilieva** (2011): Pepper as a Target Object of SEE-ERA. NET Project. 5th Balkan symposium on vegetables and potatoes, 9-12 October, Tirana. Book of abstracts pp. 59 (усна презентација).
- Natalija Markova, Emilija Hristova, Vasko Zlatkovski, **Verica Ilieva**, Sasa Mitrev (2011): Pasture utilization in the East Planning Region in Republic of Macedonia and the necessity for determination of their grass composition. 1st National Agriculture Congress and Exposition on behalf of Ali Numan Kiraç with International Participation, April 27-30, 2011, Eskişehir, Turkey (усна презентација).

Учество во научноистражувачи проекти

Наслов на проектот	Период од	Финансиран од:	Улога во проектот (главен истражувач или учесник)
Колекционирање, карактеризација и евалуација на домашна и интродуирана гермплазма од ориз	2014-2016	УГД	раководител
Испитување на потенцијалот на енергетски целулозни култури во регионот на Пелагонија – Р Македонија во тек на 2015 година	2015	МЗЖСПП на РМ	соработник
Испитување на биолошка ефикасност на микробиолошкиот производ Екстрасол (<i>Bacillus subtilis</i> var. ch 13) во Кочанско и Струмичко (билатерален апликативен проект)	2015-2017	МЗШВ на РМ	соработник
УНЕП/ГЕФ Проект за поддршка на имплементацијата на националната рамка за биосигурност во РМ	2014-2015	МЗЖСПП на РМ	соработник
Одржување на колекционираниите и воведени популации, сорти и хибриди во Ген-банка	2014	МЗШВ на РМ	соработник

Capsicum Balkan Biodiversity	2011- 2013	SEE – ERA.NET PLUS	соработник
Using Local Resources for Microregional Development – Sustainable Agribusiness and Tourism in the Southern Balkans	2009-2012	Темпус проект -159143-TEMPUS-1-2009-1-HU-TEMPUS-JPCR	соработник
Преструктурирање на советодавните услуги во Македонија	2008 - 2010	SNV и MAASP	соработник

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Проф. д-р Верица Илиева учествувала на повеќе стручни собири, обуки и друг вид на активности од кои позначајни се:

- Видови ризици со кои се соочуваат лабораториите при имплементација на стандардот МКС EN ISO/IEC 17025:2006 и активности за управување со истите. 27-28. 01. 2016, Македонско здружение на лаборатории и инспекциски тела. Скопје.
- Novi trendovi u analizama zitarica i uljarica. 27.03.2103, Foss i Labena, Beograd.
- Novi pristupi kod klasicnih hemijskih analiza. 03.10.2013, Foss i Labena, Beograd.
- Medjulaboratorijska usporedbena ispitivanja, 29.06.2012, Crolab, Zagreb.
- Kompetentnost osoblja, 30.06.2012, Crolab, Zagreb.
- Training course on seed testing, Croatian Centre for Agriculture, Food and Rural Affairs, Institute for Seed and Seedlings, Seed Testing Laboratory Department, ISTA accredited laboratory, Brijest, Osijek, Croatia, 22–25.08.2011.
- ISTA Germination Seminar 2011. Zurich, Switzerland. June 13, 2011.
- Имплементација на стандардот МКС EN ISO/IEC 17025:2006 во лабораториите за тестирање и калибрација. 7-9.04.2010, Институт за акредитација на Р Македонија. Скопје.

Проф. д-р Верица Илиева има издадено дел од стручна монографија „Кочанскиот ориз”, 2015. ISBN 978-608-65727-6-1.

Член на универзитетски или факултетски органи и комисији:

- Член на Наставно-научниот совет на Земјоделскиот факултет, УГД- Штип;
- Член на Наставно-научен совет на докторски студии на Кампус 2, УГД-Штип;
- Член на Сенат на УГД од 15.9.2011 до 15.9.2015 г. (Одлука бр. 1802-100/5 од 18.4.2011 год.);
- Ментор на генерација 2016/2017 г. на прв циклус студии на Земјоделски факултет, Наставен центар - Штип (Одлука бр. 1302-186/5 од 20.9.2016 год.);
- Одговорна на Одделот за контрола на семе и саден материјал при Лабораторијата УНИЛАБ, Катедра за заштита на растенијата, Земјоделски факултет, УГД – Штип;
- Менаџер за квалитет во Лабораторијата УНИЛАБ, Катедра за заштита на растенијата, Земјоделски факултет, УГД – Штип;
- Раководител на Опитен центар Свети Николе (за житни култури), Земјоделски факултет, УГД-Штип (Одлука бр. 1802-309/11 од 14.8.2013 год.)
- Член на комисија за самоевалуација при Земјоделскиот факултет, УГД – Штип (Одлука бр.1802-170/11);
- Член на Универзитетска конкурсна комисија за одлучување за прием на кандидати за трет циклус (докторски) студии за учебната 2013/2014 година (Одлука бр. 0901-1201/22 од 4.11.2103 год.);
- Претседател на Конкурсна комисија за запишување на студенти на универзитетски академски студии од втор циклус (Одлука бр. 1302-103/8 од 26.04.2016, 1802-170/25 од 7.10.2010 год.);
- Член на Комисија за упис на студенти на прв циклус студии на Земјоделскиот факултет, УГД-Штип (Одлука бр. 1802-93/3 од 4.6.2010 год.);
- Организирање на практична настава на студенти на прв циклус студии на Земјоделски факултет;

- Член на Комисија за изготвување на дескриптори за студиските програми на Земјоделски факултет при УГД-Штип (Одлука бр. 1802-61/17);
- Член на Работна група за подготовка и организирање на сортови опити од МЗШВ на површините на Наставен центар во Штип и Св. Николе и подготовка и организирање на опити од Ген-банка на површините на Наставен центар во Штип и во Св. Николе.

Член на владини тела

- Член на Комитет за следење на ИПАРД 2014-2020, Сектор за управување со претпристапни фондови на ЕУ за рурален развој, МЗШВ.
- Член на Стручниот тим за изработка на програма за заштита на автохтони сорти од земјоделски растенија и ревидирање на листа на автохтони сорти и нивна категоризација, МЗШВ.
- Член на Работна група за измена и дополнување на Законот за семенски и саден материјал за земјоделски растенија, Управа за семе и саден материјал, МЗШВ.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност и постигнатите резултати на кандидатката д-р Верица Илиева, а согласно со Законот за високо образование на Р Македонија, („Службен весник на Р Македонија“ бр. 35/08, 103/08, 26/09, 83/09, 99/09, 115/10, 17/11, 51/11, 123/12, 15/13, 24/13, 41/14, 116/14, 130/14,10/15, 20/15, 98/15, 145/15, 154/15, 30/16, 120/16 и 127/16), Правилникот за критериуми и постапка за избор на наставно-научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник бр. 31 од 16.5.2014 год.) и распишаниот Конкурс, Рецензентската комисија констатира дека кандидатката **редовен професор д-р Верица Илиева** ги исполнува критериумите за да биде избрана повторно во звање редовен професор. Кандидатката д-р Верица Илиева во своето научноистражувачко и работно искуство од областа на генетиката и селекцијата на растенијата, во која област има докторирано и магистрирано, има постигнато забележителни резултати. Во истата област д-р Верица Илиева има искуство и како наставник, држејќи настава за повеќе предмети од оваа област на Земјоделскиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Поради претходно наведеното, Рецензентската комисија има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет да го усвои нашиот предлог и предлог-одлуката да ја достави до Универзитетскиот сенат при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, за кандидатката **редовен професор д-р Верица Илиева се избере повторно во звање редовен професор за наставно-научната област генетика и селекција на растителното производство на Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.**

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Соња Ивановска, редовен професор, Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ – Скопје, Факултет за земјоделски науки и храна, претседател, с.р.

Проф. д-р Љупчо Михајлов, редовен професор, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Земјоделски факултет, член, с.р.

Проф. д-р Саша Митрев, редовен професор, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Земјоделски факултет, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДИРААТ ПРИ ИЗБОРОТ ВО ЗВАЊЕ

Ред. бр.	НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	Поени
1	Избор во звање редовен професор	50
	Вкупно (НО)	50

Ред. бр.	НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ И СТРУЧНО-УМЕТНИЧКИ АКТИВНОСТИ	Поени	
		во земјава	во странство
1	Монографија или научна книга	10	
2	Дел од монографија или научна книга		
3	Научен труд објавен во списание со ИФ (прв автор, втор автор, останати автори)		
4	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор, втор автор, останати автори) (17, 25) / (10, 20) / (3, 4, 5, 8, 22,		2 x 9=18 2 x 6=12 5 x 3=15
5	Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови на научен собир (во земјава: 2, 6, 7, 23, 26, 27, 28) (во странство: 1, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21)	7 x 2 =14	11 x 3=33
6	Пленарно предавање на научен собир, музички настап на официјален концерт, учество на ликовна изложба		
7	Секциско предавање на научен собир, музички настап на официјален концерт		
8	Одржано предавање по покана од научна институција, музички настап на официјален концерт		
9	Учество на научен собир со реферат (постер/усно), концерт во земјата и во странство	1x1=1 1x1,5=1,5	6 x 1,5=9 6 x 2=12
10	Одбранета докторска дисертација		
11	Одбранет магистерски труд		
12	Раководител на научен проект	1x4=4	
13	Учесник во научен проект (максимум во три проекти)	2x2=4	1x3=3
14	Уредник на научно списание (СЦИ/ЦА/останати)		
15	Член на уредувачки одбор на научно списание (СЦИ/ЦА/останати)		
16	Уредник на зборник на трудови		
17	Уредник на зборник на трудови од научен собир		
18	Претседател на организационен или научен одбор на научен собир, фестивал		
19	Член на организационен или научен одбор на научен собир, фестивал		
20	Основач на научна лабораторија		
21	Награди-признанија за научни/уметнички постигнувања, сценско-музички награди		
22	Студиски престој во странство		
23	Рецензент на научен труд (СЦИ/ЦА/останати)		5x1=5
24	Самостојно ликовно претставување (ликовна изложба)		

25	Учество во ликовна колонија/симпозиум со ликовно дело		
26	Монументално ликовно дело		
	Вкупно (НИ)		141,5

Ред. бр.	СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ И ОРГАНИЗАЦИСКО-РАЗВОЈНА ДЕЈНОСТ	Поени	
		во земјава	во странство
1	Книга		
2	Поглавје од книга		
3	Речник		
4	Стручна монографија	3	
5	Труд во стручно (научно-популарно) списание		
6	Труд објавен во зборник од трудови на стручен собир		
7	Пленарно предавање на стручен собир		
8	Учество на стручен собир со реферат (постер/усно)		
9	Уредник на стручно списание		
10	Член на уредувачки одбор на стручно списание		
11	Уредник на зборник на трудови од стручен собир		
12	Председател на организационен или програмски одбор на стручен собир		
13	Учесник во научен проект (максимум во три проекти)	2x5=10	1x8=8
14	Прифатени иновации, патент		
15	Техничко унапредување	2x2=4	6x2=12
16	Изработен и рецензиран програмски пакет		
17	Елаборати и експертиси		
18	Изготвување на извештаи од анализи		
19	Стручни награди и признанија		
20	Ректор		
21	Проректор		
22	Претседател на универзитетски или владини тела		
23	Декан		
24	Продекан		
25	Шеф на институт		
26	Раководител на завод		
27	Член на универзитетски или владини тела	6x5=30	
28	Член на факултетски орган, комисија	9x2=18	
29	Член на институтски орган, комисија		
30	Класен раководител, согласно Кредит трансфер системот - ЕКТС (за четири години)	4	
	Вкупно (САОР)		89
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ		50+141,5+89=280,5